Λατινικά Προσανατολισμού Γ' Λυκείου
15 Φεβρουαρίου 2026
Εξεταζόμενη ύλη: Κείμενα 30-45

I. ΚΕΙΜΕΝΑ 30-45

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Quin etiam cum Sulla minitans ei instaret, dixit is Sullae: «Licet mihi ostendas agmina militum, quibus curiam circumsedisti; licet mortem miniteris, numquam tamen ego hostem iudicabo Marium. Etsi senex et corpore infirmo sum, semper tamen meminero urbem Romam et Italiam a Mario conservatam esse.

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Tu autem, proinde quasi cum matre Evandri nunc loquaris, sermone abhinc multis annis iam obsoleto uteris, quod neminem scire atque intellegere vis, quae dicas. Quin, homo inepte, taces, ut consequaris, quod vis? Sed antiquitatem tibi placere dicis, quod honesta et bona et modesta sit. Sic ergo vive, ut viri antiqui, sed sic loquere, ut viri aetatis nostrae; atque id quod a C. Caesare scriptum est, habe semper in memoria et in pectore: «tamquam scopulum, sic fugias verbum insolens atque inauditum».

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Nonnulli sunt in hoc ordine, qui aut ea, quae imminent, non videant, aut ea, quae vident, dissimulent: qui spem Catilinae mollibus sententiis aluerunt coniurationemque nascentem non credendo confirmaverunt; quorum auctoritatem secuti multi, non solum improbi verum etiam imperiti, si in hunc animadvertissem, crudeliter et regie id factum esse dicerent.

Α1. Να γράψετε τη μετάφραση των κειμένων 2 και 3

Μονάδες 20

Β1. α) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις με βάση το περιεχόμενό τους ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ)

i. Ο Έλληνας Λίβιος Ανδρόνικος απέδωσε στα Λατινικά την Οδύσσεια του Ομήρου και παρουσίασε ελληνικά δράματα διασκευασμένα στα Λατινικά.

ii. Τα λογοτεχνικά είδη στη ρωμαϊκή λογοτεχνία ακολουθούν με ακρίβεια την εξέλιξη των ειδών στην αρχαία ελληνική γραμματεία: π.χ. πρώτα ωριμάζει το έπος, στη συνέχεια η λυρική ποίηση και τελευταία η κωμωδία.

iii. Ο Κάτουλλος είναι πολύ γνωστός ποιητής του κινήματος των «Νεωτερικών».

iv. Ο Βεργίλιος έγραψε την Αινειάδα, το θεωρούμενο «εθνικό» έπος των Ρωμαίων.

v. Οι Μεταμορφώσεις είναι ένα έπος του Οβιδίου και αποτελεί ένα μωσαϊκό 250 μυθολογικών ψηφίδων.

Μονάδες 5

Β1. β) Τι γνωρίζετε για το κίνημα των «Νεωτερικών» κατά την ρεπουμπλικανική περίοδο;

Μονάδες 5

Β2. Να αντιστοιχίσετε τις λατινικές λέξεις της Στήλης Α με τις ετυμολογικά συγγενείς λέξεις της Στήλης Β (δύο στοιχεία της Στήλης Β περισσεύουν).

Στήλη Α΄	Στήλη Β΄
1. ostendas	I. ρήγας
2. placere	II. ίντριγκα
3. verbum	III. πλασέμπο
4. videant	IV. ιδέα
5. regie	V. βεστιάριο
	VI. βερμπαλιστής
	VII. τανάλια

Μονάδες 10

Γ1. α) Στο απόσπασμα quorum auctoritatem secuti multi, non solum improbi verum etiam imperiti, si in hunc animadvertissem, crudeliter et regie id factum esse dicerent. ” του κειμένου 3 να εντοπίσετε τις αντωνυμίες με τη σειρά που συναντώνται στο κείμενο (0,5 για κάθε λέξη) και να γράψετε την αντίστοιχη πτώση στον άλλο αριθμό (0,5 για κάθε λέξη)

Μονάδες 3

Γ1. β) Στο απόσπασμα “quod honesta et bona et modesta sit” του κειμένου 2 να γράψετε τους ίδιους τύπους των επιθέτων στους άλλους δύο βαθμούς και να σχηματίσετε στον θετικό βαθμό το επίρρημα του επιθέτου bona

Μονάδες 7

Μονάδες 10

Γ2. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

agmina: τη δοτική πληθυντικού

senex: τη δοτική ενικού και γενική πληθυντικού

corpore: την αιτιατική πληθυντικού

matre: τη γενική πληθυντικού

viri: την κλητική ενικού

pectore: την ονομαστική ενικού

ordine: τη γενική ενικού

spem: την αφαιρετική ενικού

sententiis: τη γενική ενικού

Μονάδες 10

Γ3. Να γράψετε τους ζητούμενους ρηματικούς τύπους, αφού λάβετε υπόψη σας το υποκείμενό τους, όπου είναι απαραίτητο:

instāret: το α πληθυντικό στην οριστική του Συντελεσμένου Μέλλοντα στην ίδια φωνή

circumsedisti: το γ πληθυντικό στην υποτακτική του Παρατατικού στην άλλη φωνή

uteris: την αιτιατική ενικού θηλυκού γένους της μετοχής Ενεστώτα

scire: το β πληθυντικό προστακτικής Ενεστώτα στην ίδια φωνή

taces: τη δοτική γερουνδίου

dicis: το β ενικό προστακτικής Ενεστώτα στην ίδια φωνή

sit: το απαρέμφατο Μέλλοντα (μονολεκτικός τύπος)

aluērunt: το γ πληθυντικό στην υποτακτική Παρακειμένου στην Παθητική φωνή

nascentem: τη μετοχή του Μέλλοντα στην ονομαστική ενικού του ουδετέρου γένους

confirmaverunt: το α' πληθυντικό στην οριστική Υπερσυντελίκου στην Ενεργητική Περιφραστική Συζυγία

Μονάδες 10

Δ1. α) Να αναγνωρίσετε τον συντακτικό ρόλο των ακόλουθων όρων: militum, hostem, annis, in memoriā, crudeliter.

Μονάδες 10

Δ1. β) Στο απόσπασμα "**quorum auctoritatem secuti multi, non solum improbi verum etiam imperiti, si in hunc animadvertissem, crudeliter et regie id factum esse dicerent"** να αναγνωρίσετε την υπόθεση (1 μονάδα), την απόδοση (1 μονάδα) και το είδος του υποθετικού λόγου (1 μονάδα). Στη συνέχεια να γίνουν οι απαραίτητες αλλαγές έτσι, ώστε να δηλώνεται η ανοιχτή υπόθεση στο μέλλον (2 μονάδες).

Μονάδες 15

Δ2. α) Στο απόσπασμα "id quod a C. Caesare scriptum est, habe semper in memoriā et in pectore" να συμπτύξετε τη δευτερεύουσα πρόταση σε μετοχή.

Μονάδες 3

Δ2. β) Στο απόσπασμα "licet mortem miniteris, numquam tamen ego hostem iudicabo Marium" να αναγνωρίσετε τη δευτερεύουσα πρόταση (είδος, εισαγωγή, εκφορά, συντακτικός ρόλος) (8 μονάδες) και να εξαρτήσετε μόνο την κύρια πρόταση από τη φράση Q.M. Scaevola dicit (4 μονάδες).

Μονάδες 15

Καλή επιτυχία!

Τα θέματα επιμελήθηκε ο καθηγητής:

Τσιακμάκης Στέλιος

ΣΥΣΤΗΜΑ